СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИЦЬ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

THE LIBRARY OF THE JUN 18 1928 UNIVERSITY OF ILLINOIS

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 140. Джерзи Сіті, Н. Дж., понеділок, 18. червня, 1928. VOL. XXXVI. No. 140. Jersey City, N. J., Monday, June 18, 1928. THREE CENTS

ЗАСТУПНИКОМ ГУВЕРА ІМЕНОВАНИЙ СЕНАТОР КЕРТІС.

ЧОТИРИ ДРУГІ КАНДИДАТИ ВІДСТУПАЮТЬ ЩЕ ДО КІНЦЯ ГОЛОСОВАННЯ.

КАНЗАС СИТІ, 15. червня. — Республиканська конвенція іменувала нині кандидатом партії на уряд заступника президента Злучених Держав сенатора Чарлза Кертіса з Канзасу.

Іменовано його зараз при першім голосованню, при чому Кертіс дістав 1,052 голоси, а всі його противники 34 голоси. Ті однак противники майже всі відступили, заким покінчено голосованне. Розкинені голоси впали на слідуючих кандидатів: 2 на полковника Генфорда Мекнайдера з Айови, 13 на теперішнього віцепрезидента Доса, 19 на бувшого прокурятора з Вискансина Еверна. Три голоси не голосували за ніким.

Учора вечером богато делегатів хотіло голосувати за Досом, але вони домагалися від нього виразної заяви, проти проекту Мекнарі-Гогена про допомогу фармерам. Коли Дос такої заяви зложити не захотів, всі його прихильники перейшли до Кертіса. До сеї номінації причинився богато сенатор Бора.

Як конвенція ухвалила вже приняти кандидатом Кертіса, громада делегатів відіхала до його дому, витягла його з хати та попровадила в параді до конвенційної салі, де президія виголошувала до нього привіти, а він відповідав.

У відповіді на телеграфічні привіти конвенції конвенція дістала від Герберта Гувера, новоіменованого кандидата, телеграму, в якій Гувер дякує конвенції за почесть та доводить, та звертає конвенції увагу на те, що перед Злученими Державами виринають тепер зовсім нові економічні питання, які край мусить добре передумати, заки возьметься до їх розвязки. Гувер вичисляє ряд таких питань, згадуючи з особливим натиском питанне фармерства, яке на його думку буде головним питанням слідуючих чотирох років.

Тимчасом у Вашингтоні Гувер дістав ваелики овації всюди, де тільки появився. Овації слідчили, що він є в столиці так популярний, як мало котрий другий кандидат.

Гувер далі бере участь у засіданнях кабінету міністрів, та не збирається так скоро резигнувати зі свого уряду в кабінеті.

СМИТ ЗАЙМАЄ СТАНОВИЩЕ СУПРОТИ СЕНАТОРА ГЕФЛІНА.

ВІН ВИСИЛАЄ ЙОМУ ПОЛІЦІЙНУ ОХОРОНУ.

ОЛБАНІ, Ню Йорк, 15. червня. — Цікава ситуація виринула тут через приїзд сюди алабамського сенатора Дж. Томаса Гефліна, відомого завзятого противника Ал. Смита. Має він говорити на одному вічу під містом в неділю. Кажуть, що запросив його на промову місцевий Ку-Клакс-Клен. Приватно подавали заголовок промови Гефліна: Римо-католицькі приятелі Смита.

Приїзд Гефліна зверненний передовсім проти губернатора Смита, бож прецінь Гефлін у конгресі мало що не при кождій нагоді виступав проти Смита; мимо сього Смит не зробив найменчого кроку, щоби не допустити Гефліна до виголошення промови. Противно, Смит приказав поліції дати Гефлінови всяку поліційну охорону, щоби кождий, хто тільки хоче слухати Гефлина, міг се зробити без страху якоісь перешкоди зі сторони поліції.

Смит мав станути на становищи, що Гефлин може собі спокійно говорити що йому тільки подобається.

ЖІНКИ ЩЕ НЕ ВИЛЕТІЛИ В ДОРОГУ ПОНАД ОКЕАН.

ЕРГАРТ ЗМІНЯЄ ЗНОВА СВІЙ ПЛЯН.

ТРЕПАСІ, Нова Фуиляндія, 15. червня. — Залога літака Френдшипа, що вже тут ще від 3. червня на гарну погоду для вилету понад Атлантійський океан, не могла знова вилетіти нині в дорогу, бо з океану прийшли вістки про бурі. Не вилетів теж літак Колумбія панни Бовл.

Панна Ергарт заявила була вчора, що вона не буде летіти на Азорські острови, але до Ірляндії; тепер знова зміняє свій плян за Азорами, бо в неї не стане топлива на дорогу до Ірляндії.

ТАНЦЮЮТЬ 120 ГОДИН.

НЬЮ ЙОРК, 15. червня. — У 120 годин після розпочатя перегонів у танцях, які ведуться у місцевім Медисон Сквер Гардені о наїдороз, в сумі 5,000 долярів, на долівці танцює ще 29 пар. Ініціятор танцю каже, що перегони будуть тревати так довго, поки на салі не лишиться тільки одна пара.

МАЮТЬ ВИДАВАТИ ІДЕНТИФІКАЦІЙНІ КАРТИ ВСІМ ІМІГРАНТАМ.

ВАШИНГТОН, 15. червня. — Імміграційний уряд збирається зробити важний крок для полагодження імміграційного питання. З днем 1. липня буде видавати всім імігрантам, з виїмком студентів карти ідентифікаційні. Видавати їх будуть американські конзулі в портах виїзду імігрантів.

Такі карти будуть подавати ім'я і опис імігранта та будуть мати фотографію, сильно причеплену. В сей спосіб кождий буде міг легко створити ідентичність особи імігранта.

Досі сього рода карти видавали тільки Китайцям. Сподіваються, що з часом такі карти ідентифікації будуть видавати всім імігрантам, щоби в сей спосіб обезпечувати правило імміграційного уряду при випускуванню безправних імігрантів.

Госбенд, котрий стоїть на чолі імміграційної служби в Департаменті праці, вже вичитовує відповідний розпорядок, який скоро буде оголошений.

СТРАХ БОЛЬШЕВИКІВ ПЕРЕД КОНТРРЕВОЛЮЦІЄЮ.

Величезний зріст опозиції в Радянськім Союзі та нарізаюче невдоволення широких селянських мас у тій державі нужди пролетаріяту, висовує все гостріше справу забезпечення теперішнього большевицького режиму. Головна поліційна установа Рад. Союзу ДПУ. (б. чрезвичайка) не дає вже таких гарантій мєткости та залізної безглядности, як це було в часи ослабленого чекіста Поляка Дзержинського. Тому Всесоюзний Центр. Вик. Комітет рішився перестроїти ДУП та перевести деякі зміни на верховних місцях у тій установі. Між иншим на керуюче становище у всесоюзному ДПУ рішено покликати відомого фанатика чекіста Балицького, теперішнього голову українського ДПУ. Рівночасно будуть збільшені кадри тайних конфідентів, які в першу чергу підсилять „українське" ДПУ.

СТАРЕЧЕ БЕЗГЛУЗДЯ.

У Відні арештовано провідника австрійських монархістів, подковника Вольфа під закидом державної зради. Полк. Вольф, випустив іменем своєї організації і за своїм підписом проклямацію, у якій домагався видачі Бєлі Куна Мадярщині.

Дотепер все ще гаразд. Але найбільш гумористичне й безглузде написано дальше, а саме: у проклямації доручають австрійські монархісти мадярському урядові захопити Відень своєю армією та... арештувати Белю Куна, поки він ще сидить у тюрмі.

Не треба додавати, що цею відозвою австрійські монархісти тільки осмішились. У своїму старечому безглуздї виписують теревені, які надаються хіба тільки до гумористичних журналів.

ЗЛОВЖИВАННЯ В ПОПРАВНОМУ ЗАВЕДЕННЮ.

В одному з варшавських ресторанів арештовано директора Поправного Дому для хлопців у Студзенцу, Паневєвского. Арештування наступило в хвилі, коли Паневєві перебував у товариствї кількох „легких" дам. Паневєві протягом кількох останніх років окрадав заведення з грошей, призначених на закупно харчів і виплату підприємцям. Кількасот нещасних хлопців примирало в заведенню голодом. І мерзло тоді, коли Паневєві гуляв з вуличницями. Безпосередньою причиною арештування Паневєского була скарга доставців заведення, які зголосили свої претенсії в сумі 100 тис. зол. за незаплачені достави.

ЗАГАДОЧНЕ ДУШОГУБСТВО В УГНОВІ.

Невідомі покищо люде вимордували рідню кравця Маркуса Ганса в Угнові. Душогубції вдерлися в ночи до помешкання Ганса й сокирою зарубали його жінку Сабіну та дволітнього сина. Нафталія, після чого перейшли до роботи Ганса, якого двома вдарами сокири покладли трупом на місці. Підчас вступних дослідів поліція не попала на сліди, які б свідчили, що причиною страшного душогубства був грабіж; правдоподібне душогубства доконано з іншої, куда, не виключені й инші причини.

СІЛЬСЬКИЙ „ЧУДОТВОРЕЦЬ".

В повітах сокальському, жовківському й бобрецькому увихається обманець, який обдовбцюється досить добре, користаючи з людської глупоти й добродушности. Недавно був цей тип в домі Павла Федачка в Медарах під Христиновом, якому обіцяв „вигнати нужду з хати", але потребував для цього 280 золотих. Коли Федачок добув з трудом 200 золотих, „чудотворець" зашив їх буцімто в сорочку Федачка, а в дійсности гроші сховав, а защив у сорочці вирізки газет. З тим добром казав обманець піти Федачкові в сад і там закопати сорочку. Поки Федачок справився з роботою, „чудотворець" вже був далеко, мандруючи до Печихостів. Тут рішив продати 30 моргів ґрунту, які дістав за чудесне вилічення якогось господаря в сусідньому селі. Не дорожився, бо зажадав тільки 30 золотих за морг. Господар Степан Павдович, ласий на землю, зараз таки задаткував ґрунт 300 золотими. Обманець, не маючи способу негайно зникнути з „задатком", кинувся до „чарів". Налив пляшку водою й вспівавши туди якогось порошку, кинув пляшкою об землю. Наступив сильний вибух, вся хата стануда в диму. Зжах дим уліг ся, не було вже ні „чудотворця", ні 300 золотих...

ПЕС ВИГРАВ ЛЬОС.

Німецькі газети пишуть про такий випадок, який подобає на байку. В останнім дні тягнення німецької кінської лотерії, льос, куплений в колектурі Георга Маєра в Фрідріхсгаген, виграв 500,000 нім. марок. Льос видрали самі бідні люди, а поміж ними старенька вдова, що через довгі літа грала на всякому іншому льосу. Але цей льос аві раз не вийшов. Знеохочена пішла до колектури Маєра і завізила, що вже багато грошей програла і більше не буде купувати льосу. А був тоді з нею й великий, чорний пес, Гектор. В часі розмови своєї пані з купцем Гектор сів перед панею, пильно дивився їй в очі і вертів хвостом. Вдова почула на пса і от прийшла їй думка до голови, щоб Гектор вибрав їй льос. Маєр взяв кілька льосів до руки, уложив їх в колесо як карти і Гектор витягнув одну всімку льосу. Саме на цей льос впала виграна 500,000 зол., а вдова дістала осьму часть, т. є понад 62,000 зол.

ГОЛОД У МИНСЬКУ.

Протягом останніх днів вулиці Минська набрали вигляду з часів кінця світової війни. Від ночі перед пекарнями творяться довгі черги населення, яке жде на хліб, видаваний по півкг. на особу. Причиною голоду є спекулянційна політика харчового уряду.

ГРАБУНКОВИЙ НАПАД В УГНОВІ.

На дім Демка Журавецького напали пізним вечером бандити й убили його 61-літню жінку Теклю (самого Демка не було дома) й тяжко поранили його братову Марію Решетило. Після того бандити забрали футро вартости 300 зол. і дві бритви та пропали безслідно.

ПЕРЕДВИБОРЧЕ ВІЧЕ НА КЛАДОВИЩІ.

Було це підчас виборів за другого цісарства у Франції. Один з опозиційних кандидатів на посла приїшов до префекта поліції з просьбою, щоб цей дозволив йому урядити передвиборче віче на кладовищі. „Не розумію — сказав префект — в якій ціли задумуєте виголошувати кандидатську промову на кладовищі". На це відповів кандидат на посла: „Це таке просте, пане префекте! Дякуючи вашій інтервенції, величезна більшість небіщиків завізди голосує проти мене. Може як би я виложив тим моїм противникам мою політичну програму, вонїб голосували на мене..."

КРІВАВІ ЗАРУЧИНИ.

Оноді в селі Людвище, пов. Кремінець, сталася страшна подія. У господаря Іщука відбувалися заручини його доньки Евгенії з парубком Войцішевським. Коли гості сиділи при столі і забавлялись, упав стріл через вікно і вбив Евгенію Іщук. Поліція перевела слідство і стверднла, що через вікно стрілив Олекса Ігнатюк, парубок з того самого села. Він любився з Евгенією Іщук довгий час, але не міг з нею оженитися, бо родичі дівчини не хотіли видати дівчини за него. Коли отже Евгенія згодилася вийти заміж за другого — так як бажали собі родичі, тоді Ігнатюк постановив піместитися в часі заручин. Змовився зі своїм сусідом Грицуком і оба пішли вечером під хату Іщука, де відбувалися заручини. І тут Ігнатюк з карабіну стрілив через вікно до хати і вбив свою любку. Опісля оба повтікали в околичні ліси. На другий день підійшли під село, а побачивши під лісом Войцішевського (нареченого застрілеиої Евгенії), вистрілили кільканайцять разів до него, але вбили лишень коня, бо Войцішевський скоро втік до ліса. Опісля злочинці, коли побачили, що за ними гонить поліція, оба застрілилися. Так отже ця страшна трагедія любовна коштувала три людські життя, а також кінь згинув.

ЯК ДОВГИЙ ДЕНЬ У РІЖНИХ КРАЯХ?

Ріжна є довгота дня в поодиноких краях. І так у Шткгольмі найдовший день має 18½ годин, а на Шпіцбергу (це є остров на Ледоватім океані) день є довгий на 3½ місяця. В Петрограді (тепер Ленінграді) найдовший день трівае 19 годин, а найкоротший 5 годин. В Тарнео (в Фінляндії) день 21. червня має 22 години, а день Різдва трівае майже 3 тижні. В Варде (Норвегія) день трівае від 21. трівня до 22. червня, т. є цілий місяць.

КІЛЬКО Є СТЬ ПРОКАЖЕНИХ НА СВІТІ?

Нещасливих людей, хорих на страшну хороби прокази, є на світі около 4,000,000, а само 1,000,000 в Індії, 150,000 в Британській Африці і величезна скількість в Китаю. Др. Леонард Роджерс в Індії, відкрив якусь масть, що лічить проказу зовсім в її початках. Ту масть робиться з сушеного бовчевого дерева, яке з англійська називається „гидинокарпус".

ПОЛЬСЬКИЙ НАТЗД НА ДАНЦІГ.

ПОЛЬЩА ВИСИЛАЄ ТРИ ВОЄННІ КОРАБЛІ, ЩОБ ЗАСТРАШИТИ ДАНЦІГ, — ХОЧЕ ДОБУТИ СИЛОЮ КРАЩІ УМОВИ ДЛЯ ТОВАРОВИХ КОРАБЛІВ.

ВАРШАВА, 15. червня. — Польський уряд вислав до гавана ріки Вісли три легкі кружляки, щоби в той спосіб заманіфестувати перед управою міста Данціг, що Польща не стерпить контролі Данціг над її кораблями. В послідних часах місто мало робити польським товарним кораблям деякі перешкоди внаслідок чого і зайзда до порту. Це не подобалося Польщі і вона стращить Данціг — своєю флотою.

Польський міністер заграничних справ Залеский, що находиться в дорозї з Парижа до Варшави, заявив, що Польща уважає ворогом кождого, що нарушує її територіяльну цілість без відповідних рекомпензат.

СОЙМ УХВАЛИВ БУДЖЕТ.

45% ВСІХ ВИДАТКІВ ІДЕ НА УТРИМАННЄ АРМІЇ.

ВАРШАВА, 15. червня. — Предложений правительством буджет перейшов в третім читанню. Уряд пішов в дечім на уступки. Через те соціялісти здержалися від голосования і уможливили буджетову ухвалу. Рівнож згодився уряд і на допомогу фармерам в формі правительственних позичок. На ту ціль ухвалено 100,000,000 злотих.

Цілий буджет виносить 2,508,000,000 злотих. З того аж 45% ідне на армію.

ФАТАЛІСТ НА ШАХТАРСЬКІМ СУДІ.

САМ ВІДДАВ СЕБЕ В РУКИ СУДУ, БУДУЧИ СВІДОМИМ ТОГО, ЩО ЙОГО ЖДЕ СМЕРТЬ. — ІНЖИНІР БРАТАНОВСЬКИЙ ПРИЗНАЄТЬСЯ ДО САБОТАЖІВ, ЯКІ ПОПИРАНО З БОКУ НІМЕЧЧИНИ, ФРАНЦІЇ І ПОЛЬЩІ.

МОСКВА, 15. червня. — На шахтарськім суді можно було побачити сцену, яка надається хіба до повісти, або драми. Перед судом станув інжинір Братановський, син багатого і визначного московського адвоката. Він розповідав, що їздив минувшого року до Америки, щоб обзнайомитися з найновішими методами добування вугля. З поворотом до краю довідався він в Парижі від одного з російських імігрантів про те, що в донецькім басейні недобре діється. Він поїхав тоді до Берлина, щоби порадитися з іншими членами саботажної конспіративної організації. Там в Берліні прийшли всі до переконання, що ситуація дуже небезпечна, бо уряд упав на слід саботажі. Мимо того Братановський вернув до совітів, а за ним і його товариш з Берлина. Запитаний прокурятором Кириленком, чому він вернув, хоч знав, що його жде. Братановський відповів: „Ви знаєте, що я міг остати заграницею, бо мав кваліфікації першокласного інжиніра і володію добре французькою, англійською та німецькою мовами. Але що з того, це є моя вітчина і я „Один вернув."

Та відповідь так здивувала Кириленка і суддів, що ніхто не знав, що на те сказати. Всі відчули, що мають перед собою типового Росіянина-фаталіста.

Братановський признався з найбільшим спокоем, що вони не допускали до того, щоби примінити в майнах американські способи та що брали гроші з французьких, німецьких і польських жерел на цілі саботажі. Але над тим суд не розповівся довго, бо на це буде інша розправа.

НАЦІОНАЛІСТИ КОНТРОЛЮЮТЬ ТІЄНТСИН.

ВИГНАЛИ РЕШТКИ ПІВНІЧНОЇ АРМІЇ З МІСТА. ЕКСПЛОЗІЯ АРСЕНАЛУ КОШТУЄ 100 ЖЕРТВ В ЛЮДЯХ.

ТІЄНТСИН, 15. червня. — Націоналісти-сєфіанці свою армію в місті і на передмістї трох днів внищили місто цілковито з недобитків північної армії, що грабіли місто.

Найбільше потерпіло місто від експлозії, що вибухла в арсеналі. Наслідком катастрофи згинуло 100 людей. Підозрівають, що експлозія є ділом комуністів.

ЗМІНИЛИ ПРАПОР.

БЕРЛІН, 15. червня. — На поручення націоналістичного уряду з Пекіну вивішено над китайським посольством перший раз націоналістичний прапор нанкінського уряду.

ВЕЛИКДЕНЬ В ОДНУ І ТУ САМУ НЕДІЛЮ.

ЛОНДОН, 15. червня. — Англійський парлямент ухвалив т. зв. Великодний закон, який означує, що Великодні свята будуть святкувати в Англії завізди в один і той самий день, а то в неділю по другій суботі в місяцю квітни.

В ЕВРОПІ РАДІ З ГУВЕРА.

АНГЛІЧАНКИ КАЖУТЬ, ЩО ВІН МАЄ ВСІ ДАНІ НА ПРЕЗИДЕНТА. РАДІ З НЕГО І В БЕРЛІНІ ТА РИМІ.

ЛОНДОН, 15. червня. — Лондонські часописи підносять, що Британія буде задоволена, коли Гувер стане президентом найбогатшої країни на світі. Деякі добачують в Гуверї велику індивідуальність і дивуються, що політичні боси згодилися поставити таку фігуру кандидатом на президента. На загал думають, що Гувер вийде президентом.

РИМ, 15. червня. — Італія занята голосно судьбою генерала Нобіле, тому не присвячує великої уваги республиканській конвенції. До того Гувера в Італії не знають. Але офіціяльні круги задоволені з його номінації. Рівнож і Ватикан задоволений, бо Гувер підчас своєї допомогової акції стояв в дуже близьких зносинах з Ватиканом, а навіть просив попередного папу запанагувати допомогову акцію для Польщі першою жертвою. Те саме було і з допомоговою акцією для Далекого Сходу.

БЕРЛІН, 15. червня. — Німецькі газети пишуть, що тоба радіти, що по двох „безбарвних" президентах настав президентом певна індивідуальність.

ЖЕНЕВА, 15. червня. — В кругах Ліги Націй думають, що коли Гувер стане президентом, Америка буде більше інтересувати Европою, як не було досі.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 85 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents a copy.

One year	$ 7.00
Six months	$ 3.75
Three months	$ 2.00

Foreign and Jersey City Rates:

One year	$10.00
Six months	$ 5.00
Three months	$ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодиноке число три центи.

На рік	$ 7.00
На пів року	$ 3.75
На три місяці	$ 2.00

В Джерзі Сіті і Заграницею:

На рік	$10.00
На пів року	$ 5.00
На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свобода": 498 Montgomery. Тел. У Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

РЕПУБЛИКАНСЬКА ПЛЯТФОРМА

Республиканська конвенція в Канзас Ситі ухвалила вже свою виборчу плятформу, з якою вона думає станути перед народом Злучених Держав та просити о віддання голосів на її кандидатів. Ся плятформа се справдішна повінь слів, бо обіймає вона понад сім тисяч слів. Вже через се одно мало хто її прочитає.

Не будуть її теж читати тому, бо вона нового нічого не приносить. На самому вступі плятформа повторяє звичайну в сей партії перехвалку, з котрої виходилоби, що все, що тільки доброго зроблено в Америці, зроблено з рамени сеї партії. Хоча така заява зі сторони політичної партії в дечому самозрозуміла, але рівночасно є в ній тек порядна доза самохвальби, на яку пуститься хіба дитина або амбітна людина, що хотілаби, аби її хвалили, але почувае, що нема на се охочих.

Плятформа партії малаби показати дорогу, як розвязати різні питання, що до розвязки в громадянстві наспіли. Сього плятформа республиканської партії не робить. Вона питань не розвязуе, а тільки їх виминае. Вона подае загальні, нічого не кажучі фрази, які не кидають найменшого світла на ніяке питанне. Прихильникам прогибіційї кидаеться загальну обіцянку виконування прогибіційного закона, хоча досі республиканська партія сей закон пробувала виконувати, але виконувала так, що справдішнього виконування не було. Серед американського народа пануе велике обурение на різні урядові надужитя; партія, з котрої рамени вийшли сі урядники, повиннаби заявитись публично проти сих урядників-обманців. Партія сього не робить. Вона дае пусту фразу про потребу чесного урядования.

Робітники домагаються обмеження судових заказів. І плятформа чомусь про се нібито мекекае, ніби кукурікае, щоби й коза була ціла, і вовк сита. Фармери домагаються допомоги, але в виразно означеній формі. Плятформа говорить про потребу допомоги, але конвенція проект фармерів відкидае; фармери мусять почувати, що їм кинено голу кістку.

Та партійну плятформу одної партії треба брати не сама, а в порівнанню з плятформами других партій. Програму республиканської партії треба брати тільки в порівнанню з плятформою демократичної партії. Доперва тоді можуть поодинокі темні й пусті фрази набрати значіння. Та сподіватися богато від демократичної партії не буде можливо. Вона теж буде виминати головні питання політики: прогибіцію, фармерьку допомогу, судові заборони проти робітничих юній.

Тоді, як се звичайно діеться в таких справах, боротьба зведеться до чистої боротьби за особи. Так воно буде й тепер. Колн кандидатом демократичної партії стане Смит, то боротьба буде йти не стільки за програми партій, як за те, кого краще вибирати на президента: Смита чи Гувера?

КОГО ВЕЛИЧАТИ?

Дуже часто трапляється, що слава людини не йде в парі з її заслугами і подвигами. Люде звикли захоплюватися вовнішніми яскравими проявами чогось незвичайного, чогось такого, що виходить поза рямки буденного життя. Все одно, чи це явище позитивного чи негативного характеру. Треба тільки, щоб воно набрало як найширшого розголосу, стало сензацією, хоч би навіть і на короткий час. Тоді примха людського захоплення, або правдивійше сказати, цікавости, вінчае славою часто й явного злочинця. Таким прикладом може бути хоч би криміналына справа почтового грабіжника Чепмана, що його повішено пару років тому.

Досить пригадати тільки ту численну писанину, в якій представляли Чепмана як героя хороброго, чутливого, освіченого, розумного і т. д.

Візьмемо якого небудь мордобоя, або як називають його „боксера", що здобуває собі першенство в умінню набити морди своїм противникам. Такого чемпіона вінчають вінцем слави національного героя. А між тим, щож він такого зробив для людства, для якоїсь ідеї, чи для нації? Хиба, що показав добру вправність своїх мязів та відвагу не лише набити иншому морду, але й підставляти й свою під міцні кулаки свого партнера.

Один „меч" національного чемпіона приносить йому сотні тисяч долярів. Вчорашній жебрак стае мільонером. Але яка з того користь для нації? Що він вкладе в загальну скарбницю науки чи культури? Або берім устаевлених танцюристів, що можуть витримати по дескільки діб, вертячися по підлозі, чи борців, що кладуть своїх противників на „обидві лопатки" і побуджують в людині звірячі інстинкти. Вони замість того, щоби піднести людину на вищий щабель її духового життя, штовхають її нижче, до часів, коли людина стояла на найнижчому щаблі розвитку свого духового життя.

А між тим їх вінчають великою славою героїв, та приносять їм матеріяльні дари.

Інша справа, коли Ліндберг, Берд, чи Чемберлейн летіли в Европу, чи з тими летунами, що тепер перелетіли з Америки до Австралії, чи з Нобілем та Амундзеном, або Вілкінсом, що летіли до північного бігуна, чи всіми иншими, що загинули в боротьбі зі стихією за прогрес і науку людства, доконуючи своїх славних діл. Це були великі подвиги. Подвижники мають і будуть мати славу героїв.

Натомість коли з Чемберлейном летить власник аероплану Левін і служить завадою для летуна, бо замість нього міг би полетіти инший гарний летун, то він зовсім не заслуговуе на славу, бо він летів лише задля шукання слави й матеріяльної користи.

Так само, коли яканебудь шансонетка артистка, чи взагалі ексцентрична, жінка хоче летіти через океан і то обовязково хоче бути першою, то вона заслуговуе лише на погорду, а не на славу. Ізза свого честолюбства ексцентрика, ізза жадоби слави, поживи, добрих театральних ангажементів і т. д. такі „героїні" лише повнять злочин самогубства та вбивства тих летунів, що їх „везуть" в недоцільно-ризиковну путь.

Порівнаймо тепер тих ексцентриків з тими, що дійсно ідейно з самопосвятою й самопожертвою служили й служать людству. Пригадаймо собі всіх творців культури та цивілізації людства. Уявім собі, яке велике добро для людства зробив хоч би той лікар, що винайшов сировицю проти тифу, віспи, дифтерії й инших хорób, що косили людство. Скільки сліз людству втер і полекшив страждання його хоч би той, що винайшов засоби робити без болю операції і т. д. А чи богато з нас знають імена тих великих героїв, подвижників науки, що часто самі стали жертвою своїх експериментів на благо людства? Скільки їх загинуло від виснаження, голодними й холодними? А великих винахідників, яких геніяльним продуктом користуеться все людство, загинуло жебраками, каліками безпритульними й немощними? Вони не зазнали ні матеріяльних вигод, ні слави, а часто зійшли в могилу забутими й невідомими широкому загалови.

Заслуговуе на признання, пошану й славу лише той, що довершуе подвиг в ім'я інтересів всього людства, в ім'я інтересів своєї нації, свого народу. Але тих подвигів люде за життя подвижників не добачують. Лише по смерти пригадують собі, кого вони стратили й тоді починають шанувати померших і вінчати їх славою.

Ми, Українці, маємо великих героїв, що довершили найбільшого подвигу в ім'я інтересів всієї нашої нації, всього нашого народу. Вони несли жертви й не вагалися життя своє кинути в офіру за найбільший і найдорожчий ідеал всіх часів та народів — за українську незалежну державу.

Ми маємо тисячі інвалідів української армії, що боролися і проти Москалів і проти Поляків за визволення нашого народу. Тепер вони животіють в надлюдських муках зневеченого каліцтвом життя.

Правда, час-від-часу ми квітчаемо їх діла вінком слави, а робимо те так, що замість дійсного вінка слави, на голови їх кидаемо шпичастий вінець диких рож, що крівавить їх голови.

Каліці й хорому інвалідови не треба слів признання за його подвиг, а треба його зодягнути, нагодувати, треба дати йому притулок, щоби він не гинув під тином, або не поневірався в притулках заклятих ворогів нашого народу. Ми мусимо завжди памятати про своїх інвалідів і при кождій нагоді складати жертви для них.

Отже коли нас пориває чись слава, коли вона нас захоплюе, то памятаймо, що на найбільшу славу заслуговують лише ті, що довершили великого подвигу для людства, для свого рідного народу. Українська нація мае своїх героїв інвалідів. Нарід гідний своїх героїв лише тоді, коли вміе шанувати їх. Будьмо-ж гідними наших героїв-борців і виконаймо супроти них свої обовязки.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

І В АМЕРИЦІ ЯК НА ПАВЛОГРАДЩИНІ.

Колись довелось мені бути на мобілізації в павлоградському повіті, на Катеринославщині. Саме скинули Скоропадського і треба було як найскорше формувати армію, бо Москалі вже зачали свою навалу.

Великий майдан перед волостю був забитий селянами. Коли я зявився на рундуці волосного будинку, юрба притихла як один чоловік. Зясувавши тяжке становище України та загрожуюче від Москалів майбутне я кликав записуватись до армії.

І що-ж? За пів години я мав 1000 добровольців. Лишалося призначити час, коли збиратися, щоб відїзджати до вишкоду в Київ. Тут трапилося те, чого і найбільший мудрець не міг би передбачити.

Коваль Москаль, що славився в тому селі як останній злодій, пияк та хуліган, заняв місце на рундуці і хрипучим протипим голосом заговорив до юрби:

— Люди добрі! Куди ви записуетесь? Та чи знаете ви, що це за чоловік?

Москаль показав на мене.

— Він є аґент гетьмана і мае везти вас до гетьманської армії, а не до Петлюри! Не їдіть з ним, бо він завезе вас на загибель.

Ще богато подібної брехні виливав Москаль на уряд У. Н. Р., на армію й т. п. І юрба не повірила старшині української армії, а тільки невідповідальному, добре знаному сільському пройдисвітови. Робити було нічого, треба було скорше забиратись, бо Москаль уже кликав юрбу розправитись з петлюрівським „офіцером".

— Так хто записався, хай іде до стації. У вечорі поїдемо до Київа. До побачення!

— Дай Боже з тобою не бачитись! — почув я голоси. Я повернувся в той бік і угледів вже старого чоловіка з бородою.

Звичайно, я новобранців не діждався, і так ні з чим і поїхав.

* * *

Пройшло кілька місяців часу. Большевики відкочувалися до Москви, давшись у знаки українському селянству. По всій Україні палали повстання. В рядах української армії богато було повстанців, що, погубивши все, пішли воювати. Стояли ми в якомусь селі на Брацлавщині, коли туди увійшов якийсь відділ повстанців. В хату, де я стояв, увійшов чоловік з великою сивою бородою, щоби напитися води. Обличча його мені показалося знайомим і я спитався, мимоволі дивуючись такому поважному жовнірови:

— А де я вас бачив, діду?

— А я знаю? Всі ми вештаемося тепер по всіх усюдах, то може де і бачили.

— А ви, звідки?

— З павлоградського в'єзду...

Тут я пригадав усе. То це той чоловік, що казав мені при прощанні: „Дай Боже з тобою не бачитись!"

— А ви памятаете, як я приїзджав до вас на мобілізацію, а ви мені добре відказали?

— О, то ви були? Ой, паночку, нещасні ми, та ще й дурні! Не послухали, а потім, як прийшли Москалі, то усе забрали, а двох синів моїх забили. Я-ж з найменчим пішов у повстанці. Темні ми, послухали коваля, а чому слухали, і сам не знаю. Усіж знали, що він непутяща людина.

* * *

Це було колись. А тепер пригадую собі те, коли гляджу на наше народне життя в Америці. А чи нема такого і в Америці? Головно-ж чи нема таких ковалів серед нашого громадянства? Є вони. І, нажаль, їх слухають. На живих очах: киринять, баламутять, брешуть, перекручують — і люди їх слухають. Ті, що не пішли воювати за Україну у павлоградському повіті, знали, що коваль непутящий і послухали, бо боялися йти воювати. Зате пізніще однаково наложили головою за те, що не мали **відваги** запхати писок ковалеви, хоч знали добре, що він бреше.

А тут в Америці? Чи не знають громадяне, що всякі „Русскі Селянини" тільки брешуть та киринять? Чи не бачуть наші громадяне кирині „американских ковалів" та їх шкідливої роботи? Ні, бачуть. Бачуть і не запихають їм рота, бо так само як на Павлоградщині не мають відваги.

Василь Бобрів.

ПОШУКУЮ 98 УКРАЇНЦІВ З $100.

ЯК АМЕРИКАНСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ І ВЕТЕРАН АМЕРИКАНСЬКОЇ АРМІЇ ТІШУСЯ, ЩО МОЖУ ЗЛОЖИТИ $100 НА БУДОВУ ДОМУ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ У ЛЬВОВІ, ЩО МАЄ БУТИ ПОБУДУВАНИЙ КОШТОМ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ.

Я ВІРЮ, ЩО ТА, ДОРОГА ВСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ СПРАВА, ЗНАЙДЕ ТУТ ЩИРИХ СИМПАТИКІВ І Я ЗНАЙДУ ТИХ ДАЛЬШИХ 98 УКРАЇНЦІВ, ЗА КОТРИМИ ШУКАЮ, А ЯКИХ ТРЕБА, ЩОБИ ВИСТАВИТИ У ЛЬВОВІ ПАМЯТНИК ПАТРІОТИЗМУ І ЖЕРТВЕННОСТИ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ.

СВОЇХ $100 ВИСЛАВ Я ДО КРАЮ ЧЕРЕЗ ОБЄДНАННЄ:

P. O. BOX 411,
PHILADELPHIA, PA.
МИХАЙЛО ДАРМОГРАЙ,
ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Жінка (до чоловіка): Юрку, що ти читаеш?

Чоловік: Чи не можеш замкнути рота? Все мусиш перешкаджати мені! Не бачиш, що читаю „Підручник доброго тону"?

В. Кедровський.

1917 РІК.

Передрук заборонений. — Всі права застережено 1927 р.

(135)

Гірка правда про ігнорування українських потреб, сказана цілком отверто прямо у вічі тим, що іменують себе російською демократією, виразниками волі всього „общерусскаво" народу, заставила їх розпереазтися та виявити дійсне, нічим неприкрите своє обличча.

Кульмінаційного пункту досягло „неговедованіе подлінной русской демократіі" тоді, як вона почула в декларації вимогу зєднання всіх земель України. Тут уся галя почала божевільно кричати, погрожувати, лаяти, ганьбити й проклинати Українців „шовіністів".

Особливо чути було серед страшного галасу, гуркіту ніг і стільців, якими демократія, претендуючи на перщенство, месіянство, верховодство, висловлювати свое роздратованя „дерзостю українішек". Лунали вигуки: „Кавказ, Московскую губернію заберіте себе!.. Сібірь тоже ваша!? Добольно!... Пошел вон!...

Ми сиділи в останніх рядах партеру й почували себе немовби серед величезної клітки розритованих звірюк. Така в мене кваліфікація складалась тоді, цього здобитку, коч буває иноді, ми не мусимо промайнувше одна думка, що це далеко не звіри, а просто „барбоси", що зірвалися з ланцюхів. Колись сам Керенський, їхній вожд, кваліфікував їх як „взбунтовавшихся рабов". Ніяково й дивним нам здавалось, що ми прийшли сюди, щоби протягнути їм свою руку й стиснути їхню по товаріськи з отвертим, щирим серцем!...

Над самими нашими головами, в льожі партеру, де сиділи представники якихсь революційних організацій, щось нахилившись через барер льожі до нас, реве на все горло: „А в Якутському область не хатіте!?... Слишіте, е-ей! В-и-и! В Яку-у-ут-ска-а-ю Область пашлі-і-і вон!..."

Поруч зо мною сидів член Генерального Комітету М. Полоз. Та червона морда, що це кричала, почала в якомусь осканінню плювати на нас.

Дивлюся, М. Полоз, надзвичайно нервова людина, раптом скаче з місця й дереться на стілець, увесь блідий, викрикуючи: „Мордy набю! Кацапська харя".

Я хватаю Полоза за руку, стримую його й прошу заспокоїтися.

— Кинь, Михайле! Хай йому чорт! Нам не личить реагувати в такий спосіб, як воно, цього здобитку, коч буває иноді, ми не мусимо промайнувше одна думка, що це далеко не звіри, а просто „барбоси", що зірвалися з ланцюхів. Колись сам Керенський, їхній вожд, кваліфікував їх як „взбунтовавшихся рабов". Ніяково й дивним нам здавалось, що ми прийшли сюди, щоби протягнути їм свою руку й стиснути їхню по товаріськи з отвертим, щирим серцем!...

Над самими нашими головами, в льожі партеру, де сиділи представники якихсь революційних організацій, щось, нахилившись через барер льожі до нас, реве на все горло: „А в Якутському область не хатіте!?... Слишіте, е-ей! В-и-и! В Яку-у-ут-ска-а-ю Область пашлі-і-і вон!..."

Поруч зо мною сидів член Генерального Комітету М. Полоз. Та червона морда, що це кричала, почала в якомусь осканінню плювати на нас.

Дивлюся, М. Полоз, надзвичайно нервова людина, раптом скаче з місця й дереться на стілець, увесь блідий, викрикуючи: „Мордy набю! Кацапська харя".

Я хватаю Полоза за руку, стримую його й прошу заспокоїтися.

— Кинь, Михайле! Хай йому чорт! Нам не личить реагувати в такий спосіб, як воно, що увесь блідий трясеться в нервовому афекті, немов у пропасниці.

Поволі галя заспокоюється й декларація Величком читаеться далі, в супроводі різних насмішок, шпичок, то що з боку „русской демократії".

В той день були взагалі виступи народностей в своїх національних справах. Те відношення до них, яке увесь час проявляла російська демократія, заслуговуе уваги, щоби його зафіксувати на завжди. Воно мусить увійти в історію визвольної боротьби прибраних народів б. Росії, як ілюстрація московської брутальности.

Представники Грузії, Вірменії, Латвії, Білоруси, Музулманів та инших народів виступали під акомпаніяментом іронічних заяв голови наради Цхеідзе*).

Як тільки дійшла черга до виступів народностей, Церетелі вніс пропозицію зменьшити на половину й без того малий час для виступів. Нарада своїм голосованням, звичайно пропозицію, ухвалила й лише гострий протест всіх національностей та заява їх покинути збори примусили Церетелі зняти свою пропозицію, навіть уже проголосовану.

По виступі української делегації від Центр. Ради, Чхеідзе знову зробив спробу зменьшити час для виступів національностей, зробивши таку образливо-іронічну заяву (переадю стенографічно):

„Я должен возбудить вапрос о самоопределеиї настоящаго собранія. Ето необходіо тем более, что палажітельное рашеніе етаво вапроса нісколька не замеддіт самоапределеніе народов, а наабарот, ускоріт ево. Я снова предлагаю сакратіть время для ораторов вдвое". Але одностайний протест, під проводом української делегації, всіх народностей і на цей раз примусив членів президії відмовитись від своєї пропозиції.

Коли вже було біля 12-тої годин в ночі, Чхеідзе зробив знову насмішляву й образливу заяву: „Для таво, чтоби висказаліс все національності, нужен еще час времені. Я думаю, что каорум будет". Між тим ворума давно вже не було. Майже всі стільці в галі були порожні, а з 25 дуж президії лишилося всього четверо, та й то ті, хто увійшов до нього від національних організацій.

Таким чином виступів народностей слухали лише ті, хто на власній шкурі коштував становище пригноблених народностей. Тому народности мусіли кумно поговорити між собою, поскаржитись своїм болячками між стінами порожної галі й розійтись о другій годині в ночі з тяжким, гірким почуванням на душі.

Російська демократія, коли її не пощастило перекричати, залякати, зганьбити так народности, що вони самі відмовилисб від виступів, збойкотувала їх і залишила, на самоті. Цим вона дала до зрозуміння, що їй, панови, немає жадного діла до її невольників, що вони констатували, що даремно російська демократія намагається так легко відмахнутися від визвольних змагань поневолених народів і намагається загнати їх в підпілля, щоби знову вкинути їх в пекло національного поневолення. Майже всі попереджали, щоб російська демократія не переоцінювала своїх сил і не недооцінювала сили національного руху поневолених народів. Але все це залишалось „голосом вопіющого в пустині" й не доходило до вух хорих на mania grandiosa русоцентристів.

Останнім виступав від Грузинів Чхенкелі, який між иншим сказав: „От ми слишалі желанія, надежди всех народностей Росії, но не слишалі ми здесь, к сожаленію, національнаво голоса велікаво великорускаво народа. Очевідно он еще не самоопределілся ілі ему не нужно самостоятельной національной жізні".

Дійсно, національного голосу московського народу тут не було чути, а виступала лише штучна національність „російська".

Для „русоцентристів" мало було прямих їх виступів проти національностей, а особливо проти Українців, а тому вони знайшли потрібним аранжувати провокаційно-брехливий виступ „представника" молдавської народности.

Дальше буде)

*) Згодом сей став грузинським самостійником, розділивши нарешті московську душу.

— Женева є тепер містом мира народів. Тому в цілій Европі є тепер мир, лише нема його в Женеві.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

—о—

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Чи так треба протестувати?

Справа засуду Атаманчука й Вербицького заворушила навіть розбиту нюйоркську громаду до того, що виринула думка скликати загально-народне віче. Думка виринула тоді, як ріжні партійні віча не потрафили стягнути більше як дві-три сотки учасників. Всі з того побачили, що такого загального віча треба, що безнього американське громадянство про огидний судейський морд не довідається.

Та ворожнеча між групами в Ню Йорку дійшла вже до того, що богато людий сумнівалося в можливість такого народного віча. Партійна боротьба доведена тут до того, що одна група з другою співпрацювати не може. Все таки всі признавали, що попробувати скликати таке віче не пошкодилобби. Скликано перші наради. запрошуючи на них по 5 учасників з кождого товариства. Зійшлися збори, зявилося по 5 делегатів від понад тридцять товариств. Здавалося, що справа була почата гарно. Люди набрали охоти, що прецінь народне віче може вдастися.

Але зараз на сих перших зборах показалося, що є групи, які своєї груповости забути не можуть. Вони збоялися великих зборів і зараз зарядили, щоби з кождого товариства лишити тільки одного делегата, а другі пішли домів. Се природно образило декотрих людий, і делегати декотрих товариств на другий раз уже не зявилися.

Стали організувати вічевий комітет. Люди, які хотіли спільного віча, піднесли, що тут всі Українці, що до комітету вічевого й президії й між бесідниками ставиться людий без огляду на їх групову приналежність. Треба всіх трактувати як Українців, бо як Українці ми збираємося протестувати. Але тут зараз найшлися люди, які своїх групових приналежностий не могли забути. Вони з криком підняли, що групи є, що їх не можна закривати, що треба й вічевий комітет і все встановляти після групової приналежности. Вперлися й переперли й вічевий комітет вибрано після груп, котрих признано три.

Групова сварка огірчила людий, і дещо делегатів знова відпало. А.і: решта вірила, що в сей спосіб буде можна зробити народне віче, коли кожда група буде мати право рівне з другою. Та тут зараз показалося, що горячкові групповики дійшли в своїй груповій заїздости до того, що вони постановили відсунути від участи в заряді вічем третю, собі немилу групу.

Приходить на нарадах вічевого комітету справа бесідників і президії. Тоді вже люди домагаються, щоби бесідники були з кождої признаної групи, але тепер якраз ті, що про групи говорили й своїми голосами групи признавали, заявили, що тільки від їх груп мають бути бесідники, а то від „Українського Вістника", професор блумфільського семінара др. Цегельський та від „Оборони" п. Січинський. Коли їм пригадали, що вони самі говорили про трету групу, що вони самі називали сю групу групою Свободи, Союза, та Обєднання, то представники групи „Вістника" та групи „Оборони" заявили, що коли хто буде говорити з третої групи, то бесідники їх груп не будуть говорити.

„Група Вістника" й „група Оборони" могли легко догадатися, яке вражіннє викличе на зборах делегатів вістка, що бесідниками мають бути тільки пан професор Цегельський та п. Січинський. Тому вони постановили держати в тайні сю свою постанову, а тимчасом говорити про американських бесідників, збирати гроші від товариств, анагажувати їх в роботу. Говорять про американських бесідників. Справа важна: най будуть такі бесідники, то Америка за нас довідається. Всі се признають, а „група оборони" навіть упевняє, що вона певно може дістати двох американських бесідників. Другі радять не бути так дуже певним; зрештою радикальні бесідники звичайно не дістають у великих консервативних дневниках Ню Йорку вісток про свою діяльність; краще взяти консервативних бесідників про яких скорше заговорять консервативні дневники. Та ся думка замісць застанови дає „поступовцям" та „соціялістам" нагоду показати свій соціялізм. Мовляв, тут нам хочуть накинути консерватистів. Остаточно збори таки лишаються при тих запевненнях „групою оборони" радикальних бесідників, хоча радо привиталибби консервативних бесідників. Справу американських бесідників уважають такою важною, що постановлено просити республиканського бесідника Ля Гвардію, тільки постановляють віднестися через одного демократичного діяча.

Проти волі комітету вічевого збори видвигають нарешті справу українських бесідників. Два довгі вечері йдуть дискусії за те, чи брати третого бесідника. На кожді слідуючі збори приходить менше делегатів.

Дискусія стає горяча до того, що професор др. Цегельський заявляє, що він з третим бесідником говорити не буде, а „група оборони" свого бесідника теж вицофує. Вони про трету групу, яку самі на самім початку признали, не хочуть чути. Виступають бесідники, делегати й гості, щоби не дивитися на три групи, але дати можність кожній групі в Ню Йорку вислати свого делегата. Най буде бесідників хочби й шість, тоді розділиться час шість годин на кождого по рівні; кожда група буде вдоволена, кожда прийде, буде віче величаве, буде гарний протест, і американські газети помістять про нього вістки, американська публика про віче довідається. Але ті дві групи постановили, що говорити мають тільки їх бесідники, що се має бути тільки їх віче; стали вони говорити, що мати богато бесідників є зле, що говорити повинно вільки двох наших та чужі. Чужих бесідників ще не було. Ля Гвардія вже відмовився. Поступові бесідники „групи оборони" ще не дали відповіди, а тут збори вибирають ще заступника віча, одного молодого українського адвоката, щоби він представляв вічеви Американців. Долерва як редактор Свободи Ревюк заявив, що Свобода напише про віче лише тоді, коли віче буде справді народне, а не віче одної чи там двох груп, постановлено кликати ще одного бесідника з „групи Свободи". Та не питаються сеї „групи Свободи", кого вона ставить на свого бесідника, але вибирають позаочно бесідником д-ра Клодницькоо з Филаделфії. За два дни др. Клодницький говорить на вічу протестаційному проти засуду Атаманчука й Вербицького в нюйоркській кільниці Бруклині, але про ніяке запрошення на віче не знає. Він жде, що може хтось потратить десять мінут та прійде просити його на віче устно. Ніхто не приїздить. Як він уже вернув у Филаделфію, приходять до нього якісь запросини на віче. Що се за віче, хто скликає, хто буде промовляти, кілько він має говорити, — нічого не говориться. Д-рови Клодницькому як бесідникови цікаво булоби знати, хто має з ним виступати: анук на вічу запроситься в бесідники людина, що стоїть на польонофільськім становищи: чи можна кидати инчу пильну роботу, щоби з таким чоловіком стати говорити про Атаманчука й Вербицького?

Ще заки др. Клодницький мав час відповісти на листа, комітет віча вже поміщує оголошення з іменем д-ра Клодницького. Приносять і в Свободу. Прихильника Свободи посилають з тим оголошенням у Свободу, щоби помістити. В доброй вірі чоловік іде просити помістити оголошення, але не знає, що комітет ще відповіди на листа не має. Коли остаточно комітет спитав д-ра Клодницького, чи буде говорити та пояснив, що се за віче, др. Клодницький заявив, що говорити не буде. Значить, знова віче стає вузко партійне, вічє „групи пана д-ра Цегельського" та „групи оборони", які тепер властиво становлять одну групу. Та ся група ще далі вдає, що віче загальнонародне, що в ньому беруть участь усі партії, а в газеті пана Цегельського вже по відповіди д-ра Клодницького появляється оголошенне, що між бесідниками буде й др. Клодницький.

Свобода проти віча нічого не пише. Хоча віче показується вічем противників Свободи, все таки виступати проти нього ще заким воно відбулося не порадно: анук і ці противники Свободи зберуться на гідний протест проти польського засуду. Делегати товариств, прихильних Свободі, гроші на устроєння віча дали, і їх назад не відбирають. Хай буде віче й партійне, але як воно зробить свою роботу, то щасть йому Боже.

Та аранжери не хочуть лишити Свободи в спокою. Два дни перед вічем вони не тільки хочуть поміщення справленого оголошення віча, хоча в своїй газеті подали фалшиво, що буде говорити др. Клодницький, а рівночасно домагаються від заряду Свободи дістати їм американських бесідників, бо ті американські бесідники, за котрих вони так ручили, відмовилися. Але заряд Свободи й сю пробують виконав, і з бувшим конгресменом Обраєном говорив, та сей, дізнавшися про віче так пізно, не міг у ньому брати участи. Тепер уже стало ясно, що се було тільки вічє одної злученої групи пана проф. Цегельського й „оборони".

Вічє таке й було. Американських бесідників не було, хоча на президії сидів спеціяльний містопредсідатель, покликаний для витання американських бесідників. Вічє було тісно партійне. Пан проф. Цегельський осягнув свою ціль. Він, редактор газети, що говорила про культурні і польські порядки, говорив з одної платформи з п. Січинським. Говорив теж др. Демидчук. Найшлося бесідників більше. Всі просто бесідники „групи оборони" віхаяися на вічє, хоча аранжери казали, що вистарчить два бесідники. Були бесідники зі Скрентону, Рочестеру, навіть з Канади приїхали. Говорили нібито про засуд на Атаманчука й Вербицького, але головним ворогом, після думок бесідників, були таки редактори Свободи, про котрих навіть родинні справи говорено. Навіть резолюцію пробували ухвалити проти Свободи, але збори показалися розумніші від внескодавців та про се й чути не хотіли.

Результат з вічу був такий, що нюйоркський Таймс на другий день подав кілька стрічок про вічє, згадав, що протестували проти мнимих переслідувань Українців Поляками, які засудили двох людий на смерть. Газета подала, що бесідниками були др. Цегельський та п. Січинський, але імен засуджених на смерть не подала. Репортер нарахував на салі триста людий, що в читачах тої газети мусить викликати теж поважний сумнів про вартість протесту.

У сей спосіб групове завзяття звело на ніщо корисне діло.

НОВЕ ІМІГРАЦІЙНЕ ПРАВО

НА ПІДСТАВІ КОТРОГО ВАША ЖЕНА І ДІТИ МОЖУТЬ ПРИХАТИ ДО АМЕРИКИ, БЕЗ РІЖНИЦІ ЧИ ВИ Є АМЕРИКАНСЬКИМ ГОРОЖАНИНОМ ЧИ НІ. ТО САМЕ ВІДНОСИТЬСЯ І ДО ФАРМЕРСЬКИХ РОБІТНИКІВ.

Продаємо шифкарти до всіх частей світа. — Полагоджуємо всякі старокраєві і американські справи. Споряджуємо контракти купна і продажі, повновласти і т. п. Вишукуємо дати приїзду до Америки і назви кораблів. — Пересилаємо долярі почтою і телеграфічно

ПРОДАЄМО ЛОТИ І БУДУЄМО ДОМИ У ПЕРШІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ОСЕЛІ

НОВА УКРАЇНА, Н. ДЖ.

По близші інформації заходіть або пишіть сейчас до наших офісів,

The Globe Service Corporation

30 E. 7th STREET NEW YORK, N. Y. **А БО:** **329 SO. 4th STREET PHILADELPHIA, PA.**

Міщухи поїхали на літо на село. Замовили молоко. Баба принесла.

— То це має бути сільське незбиране молоко!

— Так, прошу пана, то молоко просто від корови.

— То не виганяйте вашої корови на дощ, коли її шкіра така промокальна, і втягає воду!

—о—

Розумні діти.

М а т и (до дітей): А то що за крики? Прецінь ви мали бавитися!

Д і т и: Та ми бавимося в маму і тата.

М а т и: То ще не потребуєш так кричати, Юрку!

Ю р к о: Мушу, вона хоче від мене грошей!

For all stomach and intestinal troubles and disturbances due to teething, there is nothing better than a safe Infants' and Children's Laxative.

MRS. WINSLOW'S SYRUP

ОДИНОКА БЕЗПОСЕРЕДНА ДОРОГА ДО

ГДАНЬСЬКА

БЕЗ ПЕРЕСІДАННЯ

Слідуючі відїзди:

ПОЛОНІЯ .... Червня 26.
ЛІТУАНІЯ .... Червня 30.
ЕСТОНІЯ .... Липня 21.

По дальші інформації голоситися до місцевих агентів, або пишіть до:

BALTIC AMERICAN LINE
5 BRIDGE ST., NEW YORK, N. Y.

ОДИН Є БОГ НА НЕБІ Й ОДНА НА СВІТІ УКРАЇНА.

Бог сотворив народ, а люде потягнули кордони.

1. Один є Бог на небі й одна на світі Україна, яка тобі є твоєю батьківщиною, бо єдиною, — а якому воля і власна єдинена держава після прав Божих так само належиться, як і кождому иншому народові під сонцем.

2. Бог сотворив український народ, а людська перемога у його нутрі зробила кордони. Тому народ наш як творивно Боже є вічним, а кордони в слушному часі так само від рук людських упадуть, як їх колись людські руки витичили.

3. Памятай на се, що ти є сином (донькою) великого українського народа, який злощасна доля розшматувала на чотири займанщини, вложивши йому на руки і ноги залізні окови, — а якому воля і власна єдинена держава після прав Божих так само належиться, як і кождому иншому народові під сонцем.

4. Памятай на се, що поки віку твого, ти обовязаний є по силам своїм причинятись до того, щоб український народ до своєї остаточної мети, себто до осягнення волі, як найбільше наблизився. До наближення до сієї ціли веде усяка праця на якійнебудь ділянці народнього життя, хоча би се була праця хоч і як непозірна і на око малозначна, о скільки вона лише тій остаточній ціли, себто визволенню народа, не пробитвиться.

5. Ти мусиш вірити свято і непохитно, що день визволення українського народа прийде так певно, як ясний ранок приходить по ночи темряви, а роскішна весна по мертвій зимі, — бо без сієї віри сили тобі не стане до праці для народньої справи та до боротьби за волю народа, а без тої праці і без тої боротьби пробіда народньої справи не є мислима.

6. Ти не питайся ніколи, коли сей день визволення українського народа прийде, бо єдиного ніхто тобі сказати не годен. Ти вір лише кріпко в Божу справедливість і в силу свого народа, що віру вщіплюй у душу молодого покоління, а працею своєю для добра народньої справи іди тому великому дневі назустріч. Може він прийде раніше, може пізніше, а може щойно тоді, коли нікого з нас не буде вже на світі. Та се не значить нічого. Ніхто не може знати дня ані хвилі, коли на великому годиннику історії вибе ся година, яка відвалить скалу від нашої домовини, з народа нашого здійме окови, а його самого опять покличе до життя. Нехай лише ся хвиля, колинебудь вона прийде, раньше чи пізніше, нехай вона український народ гідно застане приготовленим на свій прийот!

7. Памятай на те, що в оружному бою улягти може народ навіть і найдужший. Знидіти серед мира може лиш народ нікчемний.

8. Життя народа поневоленого, се вічна, безвинна боротьба завзята о своє існування і о свої права. Тому горе народові, який собі того не вміє, чи не хоче усвідомити, та у якого нутрі розпанощились самолюбство, гордощі, некарність, розєднання, взаїмне недовіря, розпряг і розклад. Чим є рак і сухоти в людському тілі, тим є повищі пороки в організмі народа.

9. Хто свому меншому братові, а особливо молоді в справах народніх дає приклад байдужности або некарности, сей поповнє гріх народній, який до неба кличе о пімсту.

10. У боротьбі за істнування народа і його права нема ані селян, ані робітників, ані інтелігентів, — є лише Українці, зєдинені і зорганізовані між собою під кличем: „За народ і волю! Для неньки Вкраїни!"

Роман Гамчикевич.

З ВЕРШИН КОМУНІСТИЧНОЇ МУДРОСТИ.

В большевицькій газеті „Комуніст", ч. 76, оповідається така інтересна пригода:

В 1924 році київський „робкооп" (робітничий кооператив) видавав шкільні зошитки (зошити) і на окладинках подав табличку мір і ваг. І є між тими мірами і вагами такі пояснення:

16 вершків рівняється 2,800 дюймам.

1 метр рівняється 100 кільометрам.

1 барометер рівняється 100 декаметрам.

А тепер пояснення...

Дюйм, се наш цаль (англійський „інч"), а вершок, се 1 цаль і три чверти (1¾). Отже в звичайних людей 16 вершків рівняється 28 дюймам, а в комуністів аж 2,800 дюймам, себто 100 разів більше, як треба.

В буржуазних краях 1 метр рівняється лише 100 центиметрам, а 100 кільометрів мають не 1 метр, але аж 100,000 метрів. А в большевиків 1 метр і 100 кільометрів се одно і те саме.

Що-ж до „барометра", то в краях некомунистичних він цілком на декаметри не ділиться, бо се інструмент, що показує тиснення воздуха, отже предсказує зміну погоди. А рідний брат його — „термометер" показує тепло і зимно.

Цілком инакше в большевиків. Там барометер ділиться на 100 декаметрів. А що декаметром називаємо 10 метрів, отже 100 декаметрів мають в собі 1000 метрів. Виходить, що барометр ділять большевики рівно на 1000 метрів.

В таких людей, як ми, барометром міряють погоду, дивляться, чи заноситься на дощ, чи на сухі, ясні дні. А в комуністів тим самим барометром міряють полотно, поле, милі.

Чиж не диво?

Та зажді!ь! Такі зшитки продавалися півчверта року, діти на них писали, числення з їх табличок вчилися, міри і ваги на память вичували. І все було добре. Ані школярі, ані учителі не бачили нічого злого.

Аж по три і пів роках часу якась пісна душа наробила крику, що там щось недобре. Глянули тоді люде, аж справді барометер на декаметри поділено. І вжахнулися. Кажуть: готовоь прийти до того, що будуть множити квадратові термометри на кубічні барометри. І самі видавці зшитків настрашилися і віддали справу в суд. Кажуть: завідувач друкарні винен, коректори винні за те, що півчверта року научано людей міряти полотно барометром.

Київський окрсуд розглянув справу і заявив, що ніхто не винен.

З цілої отсеї історії видно, на якій незмірній висоті стоїть комуністична школа, комуністична наука, комуністичне учительство і громадянство. Півчверта року треба було, щоби привернути барометрови його прадідні права і дозволити йому знов міряти погоду, а не полотно.

АМЕРИКАНСЬКІ ЦИГАРА — „РЕЛІКВІЇ" ЯПОНСЬКОЇ СВЯТИНІ.

Цікаві реліквії переховуються в Токіо у святині весни Гіокюзен-джі. Є це два сточені хробами — цигара. Колись ці цигара належали до дипльоматичного заступника Злучених Держав, Тавсенда Гарріса, що якийсь час мешкав у будинках святині. Коли недавно японський священик переводив репарації у святині, найшов два цигара, що певно випали через шпару у шуфляді та й так врятувалися перед своєю долею, себто, що їх не викурив згаданий американський дипльомат. Цигара загорнено у червоний і білий восковий папір і замкнено у бронзову посудину та переховуються у святині з іншими памятками. Цигара ці переховують як символи приязни між Японією й Злученими Державами. Є там іще й глиняна люлька згаданого дипльомата, трохи тютюну до жування (який він уживав, коли не прийшли були йому цигара з Голяндської Індії) і т. д. Гарріс своїм талантом довів до заключення першого японсько-американського договору приязни і торговлі.

Дїточа фільософія.

Катехит: Чому Адам і Єва вийшли з раю?

Школяр: Бо не заплатили комірного.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ МІСТА НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИШ! ПОЗІР!
КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ — СВІЙ ДО СВОГО!
ГРИГОРІЙ КОВЕРДОВИЧ
FURRIER
Довголітний практик зі старого краю і в Америці.
98 ST. MARK'S PL. (Е. 8. St., між 1. Евню і Евню А), NEW YORK, N. Y.

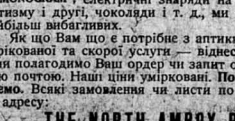

Коли хочете користати з нагоди заощадити гроші, — можете дістати стороже, як принесете до перероблення або направи свої речі. Коли хочете тільки роботи в обсягу куширства.

Нові на замовлення. — Перерібки. — Направки, а також перефарбовую старі на нові. — Заховайте цю адресу, а придасться Вам. 117-

ДОБРА НОВИНКА

З днем 20. червня с. р. отвираємо почтовий відділ для услуг української іміграції Злучених Держав. Маючи на складі первороднього товар, що входить в склад модерної аптики, як домові ліки, патентові ліки, масти, плястри; туалетові товари; препарати на волосся, пудри, мила перфуми, кольонські води; гумові товари, шпитальні знаряди: палиці для хорих, паси на живіт і пропуклину, панчохи на спухлі жили, посудини для хорих в ліжку; фонтанові пера марки „WATERMAN" і „MONOGRAM", електричні знаряди на масаж в случаях ревматизму і другі, чоколяди і т. д., ми є в силі задовольнити найбільш вибагливих.

Як що Вам що є потрібне з аптики і як що жадаєте кваліфікованої та скорої услуги — відвістіть до нас листовно, а ми полагодимо Ваш ордер чи запит о інформацію відворотною почтою. Наші ціни умірковані. **Почтову оплату ми оплачуємо.** Всякі замовлення чи листи по інформації посилайте на адресу:

THE NORTH AMBOY PHARMACY
712 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J.
ПАВЛО ГАВРИЛІВ, ОСИП БІЛОГАН,
реєстровані аптикарі.

ПРОТОКОЛ

РЕДНЬОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗА, що відбувався на днях від 15-го до 18-го лютого 1928 р. в домі У. Н. Союза, 83 Гренд ул., Джерзи Сіті, Н. Дж.

(28)

(Докінчення).

З черги на денний порядок прийшла скарга Центрального Ратункового Комітету з Рочестер, Н. Й. Комітет сей складається з різних місцевих Товариств і відділів різних організацій, між якими є заступлених чотири відділи У. Н. Союза, а то від 36, 217, 289 і 316. Комітет той, а зглядно тих чотири відділів скаржиться, що Свобода не помістила дописи-справоздання з віча, яке той комітет скликував на 23-го жовтня 1927 р. по справі помочи, потерпівшим від повені в Гаданщині.

Скарга говорить, що Свобода, замість помістити дану редакційну відповідь, в якій сказано, що тайне віча, як зорганізоване Комітет, минається з ціллю навіть тоді, коли на них зберуться нарід центів, то огляду на отруту, яка сливає від таких референтів-рутенців, що свого віча вживали на те, аби обстоювати чайненську політику.

Скаржучися твердять, що на вічу про чайненську політику не було моди і домагаються помищення дописи-справоздання і спису жертводавців.

По відпитанню дописи-справоздання, яку Свобода на полученя гол. урядники сконстатували, що відповідь редакції була влучна, бо в дописи дійсно сказано, що референти обстоювали „чайненську політику", а коли скаржучися о тім не знають, то се знак, що вони тої дописи сами не читали і не знають, чого домагаються. Надто сконстатовано, що комітет той вже не перший раз користується тим, що до його складу входять між іншими також представники чотирох відділів У. Н. Союза, намагається через тихе представників оголошення в Свободі акції, яку ведуть противники напрямку організації У. Н. Союза, або особи, що до котрих гол. уряд вже виголошував директиви на річних засіданнях, щоби їх ніхто в Свободі не проголошувати.

В виду того формально ухвалено над скаргою перейти до денного порядку.

ПРОСЬБИ.

Нисавши на денний порядок просьби о запомогу з фонду запомогового У. Н. Союза референт гол. фінансовий секретар Р. Слободян, засягаючи в деяких случаях лікарської опінії присутного д-ра М. Клима, гол. радного У. Н. Союза, дискусії над кожною просьбою осібно, забирають голос всі присутні гол. урядники і в кождій справі виносить осібну ухвалу.

В той спосіб формально ухвалено виасигнувати з фонду запомогового слідуючі запомоги:

Дмитро Ницюк, відділ 38	$ 50.00
Пазя Клюсик, відділ 39	50.00
Пядин Дубас, відділ 45	100.00
Михайло Винник, відділ 45	50.00
Дмитро Чайка, відділ 70	100.00
Михайло Сидор мол., відділ 70	25.00
Василь Андрусик, відділ 100	25.00
Василь Войтович, відділ 106	50.00
Катерина Гураль, відділ 109	25.00
Юстин Потавський, відділ 130	75.00
Анна Бугай, відділ 146	50.00
Текля Шеремета, відділ 179	25.00
Іван Борнусь, відділ 179	25.00
Роман Онищук, відділ 190	50.00
Анна Кіцак, відділ 202	45.00
Павло Кушнір, відділ 325	125.00
Анна Лотоцька, відділ 241	50.00
Стефан Соколовський, відділ 269	50.00
Семен Прокопович, відділ 276	50.00
Михайло Сидорик, відділ 379	50.00
Микола Пірко, відділ 388	50.00

Гол. рек. секретар І. Каштанюк пропонує взяти на денний порядок просьби від страйкуючих майнерів о поміч, заявивши, що на його руки наспіли письма від членів, в яких домагаються, що члени вичерпані довготревалим майнерським страйком, не є в можности оплачувати вкладок свого членського в У. Н. Союзі через те мусять покидати ряди організації. Страйкуючі члени просять помочі в формі сплати вкладок, за обезпечення на час страйку. І. Каштанюк інформує дальше, що досі практикувалося так, що суспендованих членів страйку приймалося описля за зворотом заделих вкладок без огляду на реченець, приписаний статутом, узглядняючи виняткові обставини страйкуючих членів. Се робилося в той спосіб, що в кождім случаю відділ вносив осібну просьбу о принятє наново суспендованого підчас страйку, засвідчуючи незмінний стан його здоровля, а екзекутива в кождім случаю осібно таку поручення одобрювала. В той спосіб ще досі через страйк членства не втратив, коли о ще старався. Щастє досі було, як для інтересованих членів, так і для організації, що підчас такої суспендації ніхто ще не вмер і після страйку справу можна було вирівняти без нарушення статутів і асекураційних державних законів. Однак теперішній майнерський страйк вже тягнеться рік і нема надії на скоре закінченє його. Помаданим отже є винести якусь принципіяльну директиву на якій можнаби опертися.

По довшій і річевій дискусії над сею справою, в якій всі присутні гол. урядники забирали голос кількома наворотами, сконстатовано, що на поміч з фондів організації страйкуючим не можна, так як фонди У. Н. Союза є призначені на запомоги в інших случаях, а то на случай каліцтва, спаралізованої хороби або смерти. Обезпечене на случай страйку членів обовязані є вони, які страйком керують і на обезпеченє перед страйком збирають відповідні вкладки. В виду того, що фонди юнійні на запомоги страйкуючим вже вичерпані і страйкуючі були змушені отворити центральний запомоговий комітет, якого задачею є збираннє добровільних жертв на дальшу допомогу страйкуючим, сконстатовано потребу дійти в порозумінє з тим комітетом і посередництвом його тую збірку добровільних жертв поперти. Також помочено Екзекутиві провірити точнійше, кільки є на страйку членів У. Н. Союза і мати на увазі тих, що змушені виступити в випадку бажанє вертатися наново, так як се бувало і також попередніх страйків.

Дальше сконстатовано, що в виду того, що членів У. Н. Союза на страйку не богато, тому особа для них поміч буде не великим тягаром і може попертися нашою центральною запомоговою касою.

СТИПЕНДІЯ.

Гол. фін. секретар Р. Слободян виддав на денний порядок справу стипендій, кажучи, що хоч зголошуються по стипендію не браково, однак не всі хочуть розуміти, що стипендія се пожичка, а не дарунок. Коли представити зголошуючимся потрібні, до виповнини формулярі, з яких довідуються, що за стипендію, яку належну ручити мусить відділ, а двох видників реальностий, то звичайно перестають о таку стипендію старатися, дивуючися, що се мусить бути позичка з порукою ручителів, а не щось в формі запомоги без конечности зворту її до каси У. Н. Союза.

Тепер наспіло зголошенє з відділу 104-го в Перт Амбой, Н. Дж., о стипендію для сина Теодора Юшака, Антонія. Відділ пише, що Теодор Юшак є членом в цілою родиною, та що син Антін скінчив вищу школу „гай скул", котрого батько не вспів на власний кошт на університетські студії послати і тому посередництвом відділу просить о стипендію в сумі $1000.

Рівночасно з тим наспіли письма від дд. Павла Гаврилова і Йосифа Білогана, адвокатів з Перт Амбой, Н. Дж. і членів У. Н. Союза, в яких то письмах обі добродії горячо подручають таку стипендію-позичку, приймаючи на себе запоруки і зворотy. Добродій Гаврилів є сам одним з бувших стипендистів У. Н. Союза і то з тих нечисленних, котрі без запоруки свої стипендії до каси У. Н. Союза звернули. В тім письмі говориться, що Теодор Юшак заслугує на поміч ще й тому, що він ще двох прочих синів послає до вищих шкіл, сам будучи в тяжких матеріяльних обставинах. Син Антін, для котрого стипендії домагається, скінчив гай-скуд з відзначенєм і бажає дальше студіювати інжинерію.

По короткій дискусії формально ухвалено уділити стипендії для Антона Юшака в сумі $1000 з повищими запорукою й зворотом, точно після усталеної форми.

Банк будівельно-позичковий в Кліфленд, Огайо, просить, щоби У. Н. Союз лькував в тім банку часть організаційної готівки. Справу реферує гол. радний В. Репчинський, а попирають дд. М. Ольшаницька, гол. місторідсідателька і А. Стадникова, гол. радна. Вин-трое з Кліфленд, Огайо.

В довшій дискусії над сею справою сконстатовано, що закон стейту Огайо признає Товариствам будівельно-позичковим банкове право приниманя депозитів, чого не признається в стейті Ню Джерзи, в виду чого ухвалено дерективу, щоби через адвоката організації засягнути опінії від асекураційного департаменту стейту Ню Джерзи, чи така льокація взагалі будаби можлива.

Комітет з трох, дд. Михальчук, Пипюк і Шараварко — покликані сим засіданєм до обдумання способу, в який можнаби дальше функцію Комітету Сиротинця-Захисту продовжати, зголошуються до слова. Гол. радний Т. Михальчук заявляє, що Комітет признає потребу дібранна Комітетови Сиротинця-Захисту сталу помічну силу, таку, щоби не лиш могла виконувати техничну роботу, але й концептову. Гол. контролєр Р. Пипюк говорить, що всі три згодилися з твердженєм д. Угорчака, що потрібну поміч Комітетови Сиротинця-Захисту мігби дати д. О. Стеткевич. Предсідатель гол. контрольної комісії О. Шараварко заявляє, що комітет з трох пропонує заангажувати д. О. Стеткевича з платнею $60 місячно, та що на случай такої ухвали д. Угорчак годиться працювати дальше в Комітеті Сиротинця-Захисту. Предсідатель Комітету Сиротинця-Захисту М. Угорчак заявляє, що коли буде придана Комітетови така стала поміч, то він остануться в комітеті на дальше. В виду того тую пропозицію прийято як, поставленє і поперте виссенє тай формально ухвалено.

ПОМІЧ РІДНОМУ КРАЄВІ.

По довшій і річевій дискусії над політичною ситуацією в старім краю і потребою матеріяльної помочи, в якій кількома наворотами забирали слово всі присутні гол. урядники У. Н. Союза, формально ухвалено виасигнувати з фонду на родного гол. каси У. Н. Союза з нагоди річного засідання слідуючі запомоги: На внесенє д. М. Угорчака, поперте д. Г. Пипюком, $200 на Рідну Школу; на внесенє І. Каштанюка, поперте д. М. Ольшаницького, $100 на Ремісничу Бурсу у Львові, $50 на гімназію в Дрогобичи і $50 на гімназію в Копичинцях; на внесенє д. Ст. Матчака, поперте д. О. Рекрутом, $200 на інвалідів; на внесенє М. Шевчука, поперте д. В. Репчинським, $200 на політичних вязнів; на внесенє д. В. Левчика, поперте, д. О. Шараварком, $50 Т-ву Просвіта у Львові; на внесенє д. Р. Слободяна, поперте д. Стадниковою, $50 на У. Н. Музей у Львові, на внесенє д-ра М. Клима, поперте д. В. Гришком, $100 на Бурсу в Сяноці. Разом $1000.00.

Відтак сконстатувавши, що всі справи вичерпані, на формально поставленє і внесенє ухвалено збори замкнути.

Закінчаючи річні збори, гол. предсідатель Т. Грицей, працюючи гол. урядників на поворотну дорогу домів, дякував за витревалість в нарадах і завзивав всіх до дальшої співпраці для добра організації.

Т. Грицей, гол. предсідатель.
І. Каштанюк, гол. рек. секретар.

Сопроводне похідки: При домовно форми з наголовком протоколу оставалася стрічка „звіт з контролі гол. рек. секретаря" в числах Свободи 110, 111, 112, так, якби цілий звіт контрольної комісії відносився тільки до контролі гол. рек. секретаря. Тої стрічки в числах 111 і 112 не потрібно.

І. Каштанюк, гол. рек. секр.

До Америки.

СПРОВАДЖУЄМО сейчас жінок, мужів і дітей навіть до тих, що НЕ МАЮТЬ ГОРОЖАНСЬКИХ ПАПЕРІВ.

ДОЛЯРИ, посилані до зарученя цієї ПОСПІШНО і ТЕЛЕГРАФІЧНО - виплачуємо на послідній почті в краю.

АТЕСТАЦІЯ: нотарільних документів та полагоджуванє СТАРОКРАЄВИХ СПРАВ. Контракти, повновласти, афідевіти, паспорти та перекази.

Продаємо ДОМИ, ФАРМИ, ЛОТИ та різні БІЗНЕСИ по-дуже приступних цінах.

ВИЦУКУЄМО назви кораблів і день приїзду до Америки.

Голостіться у всіх справах до нашого НОТАРІЯЛЬНОГО БЮРА по совісній пораді та фаховім уступі. 137—

S. KOWBASNICUK

217 E. 10th STREET, (між Нію і Евню АУ. NEW YORK, N. Y.

ВІДОЗВА

до всіх українців в околиці Оушен-Гров, Н. Дж., Бельмар, Фармінгдейл, Ферфілд, Фрідом, Ґаданщина, Коллінгвуд і Манчестер.

Комітет допомоги будові Українського Народного Дому в Ньюарку одержав лист від братів з рідного села, якого голошенє усім до відома.

Дорогі земляки за океаном! Ми, отримали вашого листа з 30. марта 1928 року, а рівночасно подаємо звіт приходу та розходу. Одержали ми: 75 доларів, 100, 200, 100, 75, 100, 100, 100, 46, 100, 20 доларів, разом прислано з Америки $1016, $84 зібрано в селі, а всього разом $1,100. Зі склепу мали приходу 765 золотих. Розхід такий: Куплено мясо в Стефана Берези за 540 доларів, дерева $151, бляха $160, мулярі і цегла $75. Разом видано $926. Стругані дошки, різне залізо, тачки, путні, каса хорих (асекуранційні робітників) та інчі дрібні видатки $300. Ведення книжок, провадиться під дуже суворою контролею. Дім започатковано, то є виведено стіни, верх покрито бляхою, але нема ще стелі, вікон, дверей та решти оправи. Збірка на селі не могла бути більшою, бо по тій хурговині, що пережило наше село, трудно спромогтися на більше. Куди не поглянь, то одному забрали корову, другому коні, тому сина, а інчий головою поляг, лишивши жінку з пятьма дітьми. Мов зі сну пробудужується український нарід до національного життя, аби показати, що живе ще дух український.

Товариші! Ви ще до заверухи виїхали з рідного краю й вас оминула тяжка чаша, яку нам довелося випити. Звертаємося до вас далі, не лишайте розпочатої справи, допоможіть докінчити рідну хату, де і ви, коли би прихали, найшли притулок і охорону. Зберіть на докінченя будови, щоби до жнив ми могли перенести кооперативу та склеп до нового дому. На загальних зборах збільшено комітет до 20 людей замість 12, як було. Всякі листи та гроші просимо слати на адресу голови комітету Данила Крука.

За комітет будови Українського Народного Дому в с. Стривці:

Данило Крук, Іван Крук, Виктор Дідух, Микола Крук, Семен Грачук, Стефан Береза, Іван Бучак, Петро Лисобай.

Дорогі земляки в Америці! Ви знаєте з повищого стану річей в рідному селі, отже можемо докінчити розпочате святе діло. Хто би хотів іншої формації, або заслати жертву, прошу звертатися на повищу адресу впрост до рідного села, або на адресу:

Лука Крук,
115 Magnolia St., Newark, N. J.

КОСИ

Маємо австрійські серпи і коси з найліпшої серебристої стали, коса довга 32 цалі, важить поверх фунта, за одним поклепанєм косить пару днів. Ціна коси $3.00. Перстень до коси 50 ц. Бабка 75 ц. Молоток 60 ц. Брусок 25 ц. Серп з зубами $1.00.

Замовлення враз з грішми посилайте на адресу: 114—

UKRAINIAN BAZAR,
120 E. 4th STREET, NEW YORK, N. Y.

Ж. А. Р. Т. И.

Чоловік (до жінки): Ні, серце, то виключене, щоби я купував тобі перстень за триста доларів!

Жінка: Але подумай, Ромку, скільки я зашаджу на рукавиці, бо як куплю такий перстінь, то навіщо я надягала би на руку рукавиці?

— Перепрашаю,— вбігає до телеграфічного уряду задихаючи, — я хотів би зробити на телеграму, а я хотів би зробити маленьку зміну в телеграмі. Може якраз телеграма ще не пішла?

— То може ця телеграма не сказано: Оленка привела на свіх здорового хлопчика"?

— Так. Чи не буде би ви такі добрі і слово „хлопчика" заступили словом „два хлопчики".

— Добре, але може краще піждати ще хвилиночку — ануж будуть ще не близнюки, а трійнята?

—o—

Дідусь (до внука): Ну, ну, хлопче, що я чую, що ти ходиш із акторкою Кадовбівною на вечерю?

Внук: Так, гм, а може це вам не подобається, дідусю?

Дідусь: Гм, та чому би воно мені не подобалося. Як я був такий молодий як ти, то я також виходив часом з тою Кадовбівною вечеряти!

—o—

Притомність ума.

Вченому прийшлося раз їхати кіньо; осідав коня, заложив уздечку, а хлопець, що глядів на це, сміється, аж за живіт береться.

— Чогож сміешся?

— Бо ви заложили сідло наздворст.

На це вченний:

— А відки ти знаєш, в котру сторону я поїду?!

—o—

Один священик був добрий проповідник. Усе, як він проповідував, церква була повненька людей. Один із його знакомих сказав раз до нього:

— Ви дійсно дуже гарно проповідуєте. Але то зараз можна запримітити, що ви дуже старанно наперед приготовляєтеся до проповіди.

Священик сказав, що ні. Приятель не хотів повірити, тому оба заложилися ось так. Священик сказав, що на найближчу проповідь приятель має прийти скорше до церкви і сісти собі біля проповідальниці. Як священик переходитиме попри нього, приятель має незамітно встромити священикові карточку, на якій має бути написана, якаєбудь тема проповіди. Священик має виголосити на цю тему проповідь, а коли приятель скаже, що проповідь не така гарна, як усі інші його проповіди — священик програє заклад і мусить заплатити кару.

Прийшла неділя. Вже заїхав у сів священикь приятель біля самої проповідальниці. Коли священик пустився до проповідальниці, приятель незамітно встромив йому у руку маленьку карточку. Священик пішов на проповідальницю, незамітно розгорнув карточку, щоби прочитати яку це тему завдав йому приятель. Хвилиночку лише збентежився на карточці нічого не було написано, то був чистий клаптик паперу!

Та священик не дав збитися з пантелику, успішно приказав, получив маленьку хвильку і зачав проповідь словами:

„Любі брати і сестри во Христі! Сьогодня Господь Бог сотворив світ — це буде тема моїцієї проповіди. І вже досить говорив проповідь.

Приятель на дане розкричався, бо не священик йому, а він священикові мусів заплатити за програний заклад!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

НА ПРОДАЖ або в заміну на лоти, дім на два родини, гараж в Garfield, N. J. Ціна купна $5,800. Готівка $1000. Положенне при дуже гарній Евню. Голосіться до: 140-1

ПАВЛО ПЕТРІВ,
194 Ave. A., New York City.

НА ПРОДАЖ фарма 35 акрів. 20 чистої землі, а решта пасовиска і ліс, дім на 7 кімнат, стайня, курники, кінь, корова, 300 курей, великий сад овочевий, інкубатори, вози і машинерія, школа на фармі. Ціна за все $2,600, готівкою $1,000, решта на легкі сплати. Голоситись до: M. SAWARYN, R. F. D. 3, Box 70, Colchester, Conn. 138-40

ВЗОРИ

канва, нитки до вишивання D. M. C. і стемпльовані річи. Пишіть по каталог до:

UKRAINIAN BAZAR,
170 E. 4th St., New York, N. Y.

КУПУЙТЕ ДОМИ

Найкоршa дорога доробитися маєтку є мати свій дім. Тож не відкладайте, а голосіться до:

JOHN GINDA
393 Great Ave., Carteret, N. J.

Подається всім до відома, що український музичний склеп

СУРМА

ВІДКРИЛ СВОЇ ДВЕРІ ДЛЯ ПУБЛИКИ

ВІДТВОРЕНИЙ КОЖДОГО ДНЯ

від год. 9. рано до 10. вечером.

Отсим запрошується всіх Українців з Нью Йорку і околиці зайти до нашого стору. Також хто приїздить до Нью Йорку з Європи на екскурзіон, повинен до нас зайти. В нас все є найновіші рекорди, котрі ми Вам перекажемо дуже рано на найлішій машині. Все продаємо по найдешевій ціні. Фонографи даємо на сплати.

НАЙНОВІШІ РЕКОРДИ:

27009 Українське Весіле в Америці. 81.25.

Це Весіле в Америці о много краще, як Весіле 70002. Хто лиш женився в Америці, то коли схочуе, то весіле, добре, заплаче. А також і розвеселить.

27134 Слабість. Тінгіа то штоф. Жуковський.

27135 Оя Морозе, Морозенько. Ординський.

27136 Сєвєрухи, Бо і плакати не дає.

ДЛЯ БЕЗРОБІТНИХ.

Своїм Базар, маєдаю думає про своїх робучарів і тому би їм помогти дешевшій ціні. Фонографи дакого на сплати.

Поміщий фонограф найновішої моди, друзі продають по 75 доларів.

Ми дамо Вам його за $35.00.

До того дамо Вам зовсім даром 25 рекордів (Рекорди можуть бути уживані, але добрі). 5 рекордів можете сами вибрати, а 20 дамо Вам самі.

Вишлість нам зараз 5 доларів. Решту заплатите, коли дістанете фонограф до хати. 117-

Адресуйте так:

SURMA BOOK & MUSIC CO.,
103 AVENUE A. (між 6-та і 7. ул.)
NEW YORK, N. Y.
Phone: Dry Dock 3782.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАЙМАЄМОСЬ ПОХОРОНАМИ В МЕЖАХ МІСТА НЬЮЙОРК, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129. E. 7th. STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЗАСОПНИСЬ „СВОБОДА".